

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 29

21. července 2019

Cena: 8 Kč

Sen o pravdě, která dává svobodu

Slavnostní bohoslužbou, navštívenou věřícími naší Církve československé husitské, zástupci Husitské teologické fakulty UK i řadou ekumenických hostů, jsme si v sobotu 6. července v pražské Betlémské kapli připomněli, že od mučednické smrti Mistra Jana Husa uplynulo již 604 let. Bohoslužbu, během níž vystoupil Pěvecký sbor varhaníků a zpěváků CČSH pod vedením kantora Zdeňka Kovalčíka, sloužil patriarcha církve Tomáš Butta s olomouckým biskupem Rudolfem Göbelem a farářkou Lenkou Gläserovou. Letošní sbírkou v hodnotě 13 139 korun přispěli věřící na 100. výročí církve vztahující se k příštím roku.

Účastníci setkání, ale i televizní diváci a rozhlasové posluchače jistě zaujalo inspirativní a aktuální kázání plzeňského biskupa Filipa Štojdla:

Sestry a bratři, ve čtvrtek jsem byl na návštěvě u táty a on mě prosil, ať je mé kázání pro lidi povzbuzením a pomocí, že toho srážení druhých a poňavání je už na světě nějak moc. Víte, táta na tom není se zdravím právě dobře – a rodiče se mají poslouchat. Jako sluníčkář bych se z toho mohl vykroutit třeba hojnými citacemi Václava Havla. Ale neudělám to, protože jsem sice sluníčkář, ale ne příliš vzdělaný a chytrý člověk, a některým věcem prostě nerozumím.

Vlastně čím jsem starší, rozumím čím dál méně věcem, událostem, a nakonec i sám v sobě občas dost tápu. Kdybych parafrázoval Jamese Humese, tak řeknu, že český Otčenáš má 62 slov (dvašedesát), desatero

příkázání jich má 248 a pak tu máme návrh Evropského parlamentu na omezení emisí v sekačkách na trávu, který má 26 607 slov včetně přílohy. Ale to je nekorektní, že ano?

Ale Ježíš vlastně v ničem moc korektní nebyl. Ono když se mluví a jedná z lásky, nezáleží na tom, zda je to či není „korektní“, jak se dnes říká.

Z nějakého důvodu je snažší Boha uctívat, nežli v něm žít, prožívat a vychutnávat jeho přítomnost, radovat se z ní. Zdá se poněkud nesmyslné, že toho o Bohu tolik víme a dokonce z toho máme i doktoráty, a Ježíš, který neměl ani teologickou fakultu a dokonce nebyl ani vysvěcený na kněze, nám připomíná: proberte se a začněte žít. Vždyť nevíte,

kolik času vám ještě zbývá a vy tu marníte čas nějakým předstíráním. Uctívání je skvělé, když si chcete držet odstup a příliš se nezaplést. Když chcete ukazovat víc na sebe, když chcete lidi ovládat. Když toužíte po tom, přikrýt se někým nebo něčím skutečným a hodnotným a přitom víte, že jen málo věcí ve vašem životě je pravda. Máme strach, aby se nepřišlo na to, že pod našimi jmény pokrytými všelijakými tituly

a funkcemi se ukrývá něco, co by z nás dělalo jen obyčejného člověka. Ale my docela obyčejní zkrátka jsme. Ale obyčejný ještě neznamená nudný. Alespoň doufám.

Když dnes „slavnostně“ připomínáme Jana Husa a jeho mučednickou smrt v Kostnici, také ho (Husa) stavíme jaksi před sebe, na piedestál, vysoko a daleko, aby to bylo bezpečné. Konec konců to stejně tak děláme s Kristem, Marií, apoštoly a dalšími mučedníky. A možná to tak děláme i s naší duší. Jen se rozhlédněte. Je to tu krásně, vyzdobené, je tu televize,

reflektory, slyšíme nádherný zpěv. Ale nic takového Jan Hus při slyšení svého rozsudku neměl. Neměl ani krásné křeslo, ani nádherný oblek. Měl jen víru v Krista. Nic víc. Čekal ho rozsudek smrti.

Na našem českém dvorku se stále mluví o identitě. „Víte vy, kdo já jsem?“ zaslechnu občas. Prosim vás. Kdo má pochybnosti o své identitě a identitě druhých, prostě kdo neví KDO JE, potřebuje psychiatra, ale neměl by sedět v parlamentu. K tomu, abych věděl, kdo jsem,

Dokončení na str. 2

Šťastný osud bývalého farního domečku

Nejedna naše fara, zejména na periferii větších měst, která vznikla za rozmachu třicátých let, postupně začala ztrácet farníky, chátrat a zanikat. Místní samosprávy tlačily na to, aby se „něco podniklo“. Pravda, každé nemovitosti i pozemku by bylo škoda, rozhodnutí se nesmí uspěchat. Ale čas běží. Jsou místa, kde se dosud přešlapuje, ne všude to šlo tak elegantně jako třeba v Hrušovanech u Brna, kde slouží bývalá fara novému, navýsost potřebnému účelu: jako domov se zvláštním režimem (tj. pro dementní seniory), pojmenovaný Villa Martha. Na rozdíl od ní u bývalé fary v Lelekovicích (na sever od Brna v dojezdu MHD) bylo komplikací hodně.

Je až s podivem, kolik se vyskytovalo různých názorů jak u místních občanů, tak i na různých rozhodovacích grémiích, a jak malou podporu měl projekt přebudování domu na sociální účely – aby se stal jakýmsi detašovaným pracovištěm Betanie, z.ú., která má kromě poskytování služeb v domácnostech jako svou hlavní „vlajkovou loď“ Dům důstojného stáří

v městské části Brno-Maloměřice. Jeho ředitelka sestra Bednářová by mohla pořídit dlouhý soupis svých žádostí o grant, reakcí na výzvy jak z EU, tak i z programů Ministerstva pro místní rozvoj, předběžných projektů na využití lelekovicického objektu, alternativních návrhů, vyplněných formulářů, atd. atd. Kdyby se ovšem nebyla zaměřila dopředu a neřešila úkoly dneška a zítřka. Není jich

málo, ale důležitý mezník byl díky její cílevědomé vytrvalosti zdolán. Projekt byl finančně podpořen z dotací EU prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu a Villa Vladka v Lelekovicích byla slavnostně otevřena – patrně v nejteplejší den letošního léta, 26. června 2019.

Ten vzdušný a krásný dům, který se stal ozdobou obce, a přitom se svým objemem a řešením harmonicky začleňuje do okolní zástavby, překvapuje tím, jak důmyslně využívá prostoru tak, aby mohl naplňovat všechny funkce, nejen ubytovací, ale i společenské a technické... Jeho jednoduše a ušlechtilě vybavená modlitebna znamená pokračování předchozí tradice a posloužila pro zahajovací pobožnost, kterou vedl biskup brněnský Juraj Dovala, uznávaný teolog i výtečný hudebník (viz obrázek na této straně). Za přítomnosti další duchovní, členů církve a představitelů veřejného života zazněly přímluvné modlitby za všechny budoucí obyvatele i pracovníky tohoto nového domova.

A čemu vlastně bude sloužit Villa Vladka? Její orientace jsou odlehčovací služby pro dospělé osoby s kombinovaným postižením, o které se běžně starají rodinní příslušníci. Ale občas nastanou situace, kdy

Dokončení na str. 4

Přátelský večer v Liberci

Konal se 21. června na téma Vůně léta jako 13. večer cyklu „Host na faře“. Pořad úspěšně připravuje a řídí br. Stanislav Kubín, který si tentokrát přizval spisovatele a filantropa Petra Horu Hořejše a br. Štěpána Kláska.

P. Hořejš zavzpomínal na dobu, kdy psal Toulky českou minulostí. Bylo to období pracovní přetížení, neboť redaktoři požadovali předávání rukopisů právě v létě, aby do zimy mohly knihy vyjít. Bratra Štěpána Kláska léto těšilo, mohl vést dětské tábory a pořádat trampingu s mládeží.

Petr Hořejš si také rád připomenul zkušenosti ze spolupráce s „Prázdňinovou školou v Lipnici“ při výuce mládeže způsobem zážitkové pedagogiky. Vyšla z toho knížka Průvodce trampingu. P. Hořejš se po r. 1968 ujal psaní pro časopis „Mladý svět“ o tehdy dosud v literatuře opomíjeném tématu - vaření.

Na téma rodina a děti oba hosté rádi reagovali, protože jeden má pět, druhý šest dětí. Radostnou zábavu doplňovalo vystoupení skupiny flétnistů Jan Basista Band

i hra na kytaru se zpěvem br. Štěpána Kláska. Po ukončení pořadu ve sborové místnosti obdržel br. Stanislav Kubín obraz vlastní podobizny namalovaný přítelem - malí-

řem jako dar se současným přijetím br. Stanislava do „Spolku přátel drobných radostí“. Takovéto vyznamenání bylo tím přesným darem, protože vystihuje podstatu jeho dlouholetého působení v naší církvi i na poli literárním.

Všichni mu upřímně přejeme, aby nás svými dary, tj. vtipnou moudrostí a hlubokou vírou, obhacoval co nejdéle.

Čestmír Jan Holeček

Sen o pravdě...

Dokončení ze str. 1
prostě nestačí si jen připnout odznak s trikolorou na drahé sako. Identita Evropy a naší české země je jasná. Je to identita křesťanská. A naše identita je také jasná. Jsme lidské bytosti, které touží po tom být šťastné a zdravé. Cokoliv nad to je jen posouvání významů. Je to tak prosté. Vezměte si například lásku. Ti, jež nedovedou milovat a mají pocit, že je nikdo nemá rád, vynalezli slovo mravnost. Víte Ježíš šel vždycky k věci. Nekličkoval. Nemluvil s lidmi o tom, že jsou to nemravni, ale že jim schází láska. Uzdravoval tak, že se jim dotýkal a byl k nim milosrdný.

Protože každý člověk si užije dosyta různých druhů nemilosrdenství a tvrdosti, ale nám opravdu chybí dotyk a prostá jednoduchá přítomnost bez neustálého hodnocení a kontrolování. My nepotřebujeme lajky pod statusy, ani stále vynášet soudy a rozsudky nad druhými, ale potřebujeme se učit smířovat, odpouštět a tak žít v pravdě. Rozdělený dům neobstojí, jak praví evangelium. Věděl to i Svatopluk, když dával svým synům svázané pruty. A věděl to i Hus, který se přestal bát druhých, neboť nadevše miloval Ježíše Krista. Nejde o to, co si myslíte, v tom je

svoboda, ale o to zda ještě vůbec věříte. My přece nevěříme v Husa, ani Masaryka, to byli lidé, hříšníci mezi hříšníky. Ale věříme v jejich odvahu následovat Ježíše. Zcela radikálně a jedinečně. A protože byli lidmi jako my, mají nám co říct. Jejich odvaha může inspirovat i nás. Bratři a sestry nastal čas sjednocovat. A s tím musíme začít u sebe. Přijmout své protiklady, to, že nejsme dokonalí a dát prostor Pravdě Boží, která je laskavá. Začneme v naší husitské církvi, jejíž hlavou je Kristus a nikoliv nějaký biskup či patriarcha.

Včera jsme na Velehradě slyšeli, jak apoštol Pavel říká: „Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše. Neboť Bůh, který řekl, že tmy ať zazáří světlo“, osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.“ Kristus je láska. Láska živá, láska v těle, láska v lidskosti, láska v chybách a selháních, láska tam, kde zákony a nařízení nepomůžou. Sjednocujeme se v lásce; jak říká svatý Augustin: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas“ (v nutném jednotu, v pochybnosti svoboda, ve všem láska). Nehlásáme sebe, ale Krista! Neboť Kristus je jediné a skutečné východisko Evropy, národa i naše osobní. Jiného není! Jakkoliv to zní politicky nekorektně, nemůžu jinak.

Rabín Abraham Heschel krásně napsal to, co cítím právě teď: „Když jsem byl mladý, obdivoval jsem chytré lidi. Čím jsem byl starší, tím víc jsem obdivoval lidi laskavé.“ Začneme s laskavostí a noblesou. Protože jediné tak může přežít svoboda a dít se uzdravení. Tvrdosti a srážení bylo a je opravdu dost a dost, jak říká můj táta. S laskavostí a noblesou je možné odpouštět, je možné hledat další cestu, nezatracoovat druhé, přestat s nesmyslným stavěním barikád. Vzpomeňte na noblesse oblige – vznešenost zavazuje.

Komu bylo hodně dáno, od toho bude hodně požádáno. Jsme zavázáni hned až se zvedneme z těchto krásných židlí vyrazit domů, a všechny, které potkáme podepřít alespoň úsměvem, krátkým povzbuzením. Takové je poslání učedníků Páně. Řeknu vám, co nás ve skutečnosti sužuje. Je to osamocenosť a strach z ní. Je snazší přidat starému člověku pár stovek na důchod, než za ním zajít na návštěvu. Je snazší vymyslet sociální síť, než se prostě obejmout. Na světě je nás stále víc, ale máme k sobě stále dál. To je třeba změnit.

Mám sen, podobný jako měl Martin Luther King, sen, kdy se lidé přestanou bát jeden druhého, sen, kdy budeme moc říct a vyslovit cokoliv, protože budeme mluvit z laskavého srdce, protože nebudeme chtít někomu pomluvit, někomu ublížit, odplatit oko za oko, ale budeme chtít druhého pochopit, nebudeme se bát otevřenosti a také se přestaneme vymlouvat na staré křivdy. Je to sen o odpuštění a Kristu. Sen o pravdě, kterou právě Kristus je. O pravdě, kterou už nikdo nebude ukřižovávat a pálit v plynových komorách, o pravdě, která dává svobodu a bere strach. Sestry a bratři. Dovolím si zakončit toto kázání slovy našich hinduistických přátel: subham astu sarvadžagam – šťastny ať jsou všechny bytosti. Amen. **Filip Štojdil**

Monodisticha Daniela Czepka

Znám po plamenech žár a slunce podle záře;
a duši Stvořitel zná z obrazu své tváře.

Bůh bez tebe a práce tvé tě učinil;
bez jeho údržby den ze dne co bys byl?

Již v lůnu časnosti jsou dány dráhy hvězd;
Bůh vyměřil jim směr a tobě cíl tvých cest.

Když mluví Bůh, jsem osloven a se mnou země;
když mlčí vše, pak Bůh se rodí v ní i ve mně.

Prach, ve který ty máš být smrtí obrácený,
se k žití novému zas dočká v Bohu změny.

Jak v Bohu ty, tak Bůh se v tebe obléká:
tak člověk Boha, tak má Bůh rád člověka.

Ne vlasy toliko, i všechny tvoje rány
a slzy očí tvých jsou předem spočítány.

Věz: Bohu oddaný jest tichý v jeho jménu,
ne zbožný pro spásu, ne dobrý pro odměnu.

Taj věčna nepoznán je v proudu dějinném,
leč možno pochopit jej v mžiku jediném.

Přeložil Miroslav Matouš

Z kazatelského plánu

6. neděle po svatém Duchu

Hospodine, kdo smí pobývat v tvém stanu, kdo smí bydlet na tvé svaté hoře? Ten, kdo žije bezúhonně, ten, kdo jedná spravedlivě, ten, kdo ze srdce zastává pravdu.

(Žalm 15,1.2)

První čtení: Genesis 18,1-10a

Tužby pro dobu po Duchu svatém (II):

2. Abychom širokou cestu hříchu opustili a na úzkou cestu života v Kristu vstoupili, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom okolnímu světu v nouzi a mravní bídě duchovně i hmotně pomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, nauč nás vážit si tvého milosrdenství, které nám na každý den projevuješ, a pomoz nám usilovat o to, co je ve shodě s tvou vůlí! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Koloským 1,15-28

Evangelium: Lukáš 10,38-42

Verše k obětování: Žalm 54,8-9a

Verš k požehnání: Lukáš 8,15

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, když nás posiluješ svým slovem a svátostmi, dej, aby celý náš život byl obětí, jejíž vůně je tobě příjemná! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 86, 89, 110, 183, 192, 290, 296, 308

Nad Písmem

Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí, nebo zmaří?

L 9,51-62

Ježíš během svého veřejného působení oslovoval mnoho lidí. Mluvil o blížícím se Božím království a potřebě člověka se vnitřně obrátit, aby k němu měl každý bližší a pochopil, jaká cesta k němu vede. Vnitřní proměna člověka měla korespondovat s tím, jak ve svém životě každý koná, protože strom, jak známo, se pozná po ovoci a každá víra bez skutků je mrtvá.

Ani samotný kazatel Ježíš nezůstával u slov, ale především svými činy si získával důvěru lidí, se kterými se na své cestě potkával a za kterými chodil. Uzdravoval jejich nemocná těla, psyché i city. Učil je milovat a brát na sebe ohled, vzbuzovat soucit, prožívat radost a vnímat souvislosti. A tak nemnoho z těch, kteří byli v jeho blízkosti, jej chtělo následovat a být s ním, případně se stát jeho učedníkem nebo pomocníkem, jak jsme se dočetli i v textu dnešního evangelia podle Lukáše.

Prvotní nadšení z následování mohlo však u mnohých ochabnout, neboť nejen výzva k obrácení a přijetí jiného způsobu myšlení i konání, ale i požadavky na cestu apoštolů a učedníků nemusí být tak jednoduchá. Na počátku musí být jasné rozhodnutí a odřeknutí se starého způsobu života a následuje dlouhá cesta s „vlastním křížem“ na zádech. Četli jsme, že „Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka

nemá, kde by hlavu složil.“ Jinému řekl: „Následuj mne!“ On odpověděl: „Dovol mi, Pane, abych šel napřed pochovat svého otce.“ Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“ A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovoľ, abych se rozloučil se svou rodinou.“ Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“

Trochu mi to připomíná slova mého kamaráda námořníka Rudy, který na svých besedách o plavbách po všech mořích světa vždy nadchl své posluchače natolik, že mnozí hned chtěli plout s ním. Ve chvíli, kdy Ruda zareagoval slovy: „To je skvělé. Tak kdy vyrazíme?“ následovalo mnoho výmluv proč to teď ještě nejde. „Mám závazky, rodinu, práci, snad později, rád bych, ale...“ Ruda se vždycky smál a komentoval to slovy, že takto je to pořád. Jen málokdo se odhodlá, zanechá za sebou vše, co tvoří jeho dosavadní „svět“ a vyplouvá.

Naše představy o tom, co je jistota pro náš život, co je důležité, bez čeho bychom se určitě neobešli, mohou být ale mylné. Ježíš učil a stále učí i skrze Božího ducha, že důležité je hledat Boží království. Vše ostatní nám bude přidáno. Víme, řekne se to snadno. Boží království. Vždyť i Nikodém, farizeu a přední muž mezi Židy se v rozpacích dotazoval po tom, jak se do něho může dostat a Ježíš k tomu musel použít hned několik podobenství. Od pokladu zakopanému v poli až po malé zrnko hořčice, ze kterého vyroste veliký strom, ve kterém budou hnízdit ptáci. A tady to někde u každého možná začíná. U malého zrnka, třeba i drobné víry, ale velkého a jasného odhodlání a nasměrování, protože každý bezpochyby touží vědomě či podvědomě po skutečné svobodě, kterou pro nás vydobyl Kristus, jak píše i apoštol Pavel ve svém listu Galatským. Vždyť „Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří?“ Amen. **Marika Zvardoň**

Prosíme za moudrost srdce,
abychom dokázali nalézat cestu
Božího království, nebáli se jít po stopách Ježíšových
a uměli rozpoznávat,

co je v našich životech opravdu dobré
a co ne. Prosíme za ovoce Božího Ducha, kterými jsou:
„láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost,
tichost a sebeovládání.“

Prosíme za víru, která se projevuje láskou
a dává tak naplnit největšímu přikázání lásky.

Vzpomínka na sestru Alenu Kaňákovou

V letošním roce si připomínáme zároveň dvě výročí spjatá se životními osudy Aleny Kaňákové – je to jednak 100 let od jejího narození, jednak 10 let od chvíle jejího odchodu na věčnost.

Narodila se 19. července 1919 v rodině Josefa a Boženy Fišerových ve Mcelích na Nymbursku jako nejmladší ze čtyř dětí. Fišerovi žili postupně na několika místech v Polabí, než zakotvili v Nymburce. Tam spolu s ostatními členy rodiny našla i ona cestu do Církve československé. V roce 1937 maturovala na státní reálce v Nymburce. V té době již cílevědomě usilovala o práci v církvi s dětmi a mladými lidmi. Po intenzivní přípravě složila zkoušku před Komisí pro vyučování náboženství Církve československé pro školy obecné a měšťanské a jako učitelka náboženství a katechetka působila v Chocni, Pardubicích, Chrudimi a v Praze. V době nacistické okupace pracovala jako vychovatelka v Dětském domově Dr. K. Farského v Jílovém u Prahy. Své tamější zážitky popsal v publikaci Okénka do domova (1947, 1948). V roce 1944 přijala svátost manželství s Miloslavem Kaňákem, s nímž se seznámila v prostředí církve. Mnoho ze svých sil a schopností pak věnovala podpoře činnosti tohoto významného církevního pracovníka, profesora Husovy čs. bohoslovecké fakulty v oboru církevních a všeobecných dějin.

Ke studiu na Husově čs. evangelické bohoslovecké fakultě mohla nastoupit až v roce 1945. Po jejím absolvování o tři roky později studovala v letech 1948–1949 spolu s manželem v USA díky stipendiu Světové rady církví na Drew University v Madisonu, ve státě New Jersey, kde se vzdělávala zejména v katechetice. Po návratu do vlasti pak přijala 11. června 1950 v pražském kostele sv. Mikuláše kněžské svěcení jako jedna z prvních žen, které v církvi mohly vykonávat duchovenskou službu. Své působení zahájila ve funkci diecézní sekretářky duchovní péče v Praze. Po zániku této funkce zášahem státu v roce 1951 pracovala řadu let v duchovní správě. Nejprve jako pomocná duchovní v Praze - Nuslích, pak na Vinohradech. Její službu přerušila pouze mateřská dovolená po narození syna Bohdana v roce 1958. Před opětovným nástupem do služeb církve absolvovala knihovnický kurz a po jistou dobu pracovala jako dokumentařka v Ústavu pro teorii a dějiny

umění Československé akademie věd. Od roku 1966 začala znovu vykonávat duchovenskou činnost a působila 13 let na faře v Praze - Krči. Od roku 1979 přijala místo knihovnice na Husově čs. bohoslovecké fakultě, kde zúročila své knihovnické i další odborné znalosti a strávila zde posledních 8 let před odchodem do důchodu.

V roce 1993 se již jako důchodkyně odstěhovala k synově rodině do Štarnova na Hané. Ani zde však nesložila ruce v klín. V místě bydliště obnovila bohoslužebné středisko náboženské obce z blízkého Šternberka a mnoho let zde pravidelně konala nedělní bohoslužby v místní škole.

Zvláštní zmínku si zaslouhuje literární i odborná publikační činnost A. Kaňákové. Spolu s M. Kaňákem připravila knihu historických medailonů Zářící odkazy (1962). V církevním tisku pravidelně zveřejňovala svoji duchovní lyriku. Vydala dvě básnické sbírky Díky za víru (1981) a Uslyšet desatero (1999). Hlavním tématem její literární i odborné publikační činnosti byla duchovní péče, misie a diakonie. Výsledky své odborné práce na tomto poli, prezentované zejména v Theologické revui, dokázala popularizovat v řadě kratších literárních forem, které souhrnně vydala v publikaci O hlubší život z víry (1984). Své povídky s historickými tématy, které postupně vycházely v Kalendáři Blahoslav, publikovala ve sborníku Královské bdění (2004). V pilné práci se téměř dožila 90 let, když 18. února 2009 tiše odešla na věčnost. Prosím všechny, kteří ji znali, aby na ni pamatovali ve svých modlitbách.

Bohdan Kaňák

Masarykovo okénko

Tomáš (Garrigue) Masaryk, smrt, bolest a otázky

Tomášovi nebylo ještě osm let, když se mu narodila sestřička. Holčička (Františka) však po dvou týdnech zemřela. Zdrčený Tomáš pozoroval po večerech hvězdy na nebi a ptal se sám sebe, která je její? Od malička byl Tomáš se smrtí konfrontován. Na „panském“, kde sloužil jeho otec, se oběsil jednoho dne pacholek. Tomáš jeho smrt nemohl pochopit. Tajně se přikrýval k vrátkům dvora, kde vyhlásil život mládence a dumal nad tím, jak si někdo může vzít ten vzácný dar Boží, život. Jindy se zase dočetl hrůznou historku o tom, jak omylem pohřbili jednoho řeholníka, který se v klášterní kryptě probral a po dlouhá léta musel přežívat o vodě, která stékala po stěnách krypty. Jedl jen hmyz, který padal škvírami dovnitř a doufal, že někdo z jeho bratří brzo zemře. Pak bude otevřena i krypta a on bude svobodný.

Tomáš rozjímal nad tím, jak lidé přistupují ke svému životu. Mladý pacholek plný sil si pro nešťastnou lásku vezme život. Mnich, který stejně postřížinami a složením slibů věčnosti „odumřel“ světu, bojuje o svůj „pomíjivý život.“ Svět desetiletého chlapce byl plný nových a neznámých zkušeností a dojmů. Kdoví, zda vzpomínal ve stáří na to, jak se na jedné pouti, na níž vyrazil s rodiči seznámil s dívkou stejného věku, a jaká bolest a smutek jej přepadly, když se s ní večer musel rozloučit navždy. První láska? Co však nikdy nezapomněl byla jeho zkušenost s „proklatými“ protestanty. V Kloboukách stojí dodnes evangelický kostel. Tomáš se, plný strachu (řádně katolicky duchovně zformován!) odvážil až k němu. Pak do něj vstoupil se zatajeným dechem a strachem z trestu Božího. Nestalo se nic. Naopak.

Tomáš byl okouzlen pokornou prostotou modlitebního prostoru. Žádné obrazy, svíce, sochy, jen místo pro hlásání slova Božího. Čas her pomalu končil. Nesplnil se jeho malý dětský sen stát se kovářem nebo krejčím. Minulostí byla Čejč a Čejkovice, kde pobýval s otcem i matkou, podle toho, kde byl otec zrovna zaměstnán. Nyní jej čekalo studium školy

v Hustopečích, tedy v rodišti jeho matky Terezy. Zdokonaluje se v němčině, navštěvuje hodiny klavíru, je nejlepším ve třídě. Do ní chodil i „židáček“, který malému Tomášovi značně zamotal hlavu. To když byli se třídou na výletě v Pavlovských horách. Zatímco si všichni hráli venku, on, člen Kristem zavřeného národa „bohovrahů“ se modlil. Další štulec do hrdé katolické duše dvanáctiletého mládence. Rodina Masarykova se přestěhovala do Hodonína. Od rodiny vzdálený Tomáš se musel sám vypořádat s nástrahami mládí. Na rozdíl od jiných chlapců se vůči dívkám choval plaše, už tehdy byl doslova „posedlý“ ideálem mravní čistoty, jakkoli to dnes může znít směšně. Když se poprvé ve svých třinácti letech skutečně platonicky zamiloval do o dva roky mladší Alžběty Wagnerové, nenapadlo jej nic jiného, než že si ji za několik let vezme. Na polibky bude čas až po svatbě... Do té doby hodlal především studovat. A jeho zájem přesahoval hranice místa bydliště i Rakouské říše. Když vypuklo povstání Poláků proti ruské nadvládě, ze sympatií k slabšímu se učil polsky. Rusky se ovšem také naučil, a to pro jeho pozdější zálibu v ruských spisovatelích, zejména Dostojevského. Nejenom v nich, ale i ve vlastním životě získával hluboký cit pro sociální otázky. Což neviděl na vlastní oči, jak byl jeho otec, stárnoucí a po těžkém úrazu, který ve službě utrpěl, ponižován a vysmíván? Tu statkáři, tu panstvem?

Nyní již třináctiletému chlapci se otevíral velký svět stále více. Byl to svět, kde vedle katolíků byli i evangelíci, židé a další jinověrci; kde mocné národy (Rusové) potlačovaly národy slabší (Poláky), kde chlapecký svět nahloval zneklidňující pocit lásky a kde vedle romantizující krásy slováckého kraje najdeme i rozedrané chalupy, pijany, rváče, dlužníky, smilníky a především sociální nespravedlnost. Pro Tomáše „vysoká škola života“. I když jen ta, jak dobře věděl, z člověka opravdového vzdělance neudělá. Ale o tom až příště. © Martin Chadima

Konference Jednota v mnohosti

Ve dnech 19. - 21. 9 2019 se v prostorách Evangelické teologické fakulty UK na adrese Černá 9, Praha 1, uskuteční již osmý ročník mezinárodní vědecké doktorandské konference IN PLURIBUS UNITAS 2019/ JEDNOTA V MNOHOSTI zaměřené na oblast teologie, religionistiky i dalších příbuzných oborů.

Konference vznikla díky spolupráci dvou teologických fakult Univerzity Karlovy, HTF a ETF. Závěrečným výstupem z celé mezinárodní vědecké konference bude recenzovaný sborník. Závazné přihlašování je možné do 31. 7. 2019 pomocí formuláře na stránkách zmíněných fakult.

redakce

Teolog prostého života Zdeněk Kučera ...

Jak jsme již referovali v Českém zápase, v pátek 21. června jsme se v pražském holešovickém sboru rozloučili s neobyčejnou osobností: vynikajícím teologem, duchovním Církve československé husitské a rovněž děkanem a učitelem Husitské teologické fakulty UK v Praze, bratrem Zdeňkem Kučerou. Při smutečním rozloučení promluvila za fakultu také její děkanka Kamila Veverková.

Vážený smuteční hosté, zarmoucená rodino, sestry a bratři!

Náš učitel, kolega a bratr profesor Zdeněk Kučera se vydal nyní na cestu „všelikého těla“, jak mluví o posledních věcech člověka kralický překlad Písma svatého.

Chci mu z Husitské teologické fakulty poděkovat za nás všechny za vše, co pro teologii a fakultu vykonal.

Odborné nekrology jistě zhodnotí jeho teologické kompetence a není na místě, abych se zde pokoušela o něco, co není možné krátce vyjádřit. Nicméně jednu podstatnou myšlenku mi dovoluete vyslovit.

Profesor Kučera zavedl na fakultě řadu „civilních“, neteologických oborů a snažil se o interdisciplinár-

ní dialog věd. Přesto však zůstával na poli teologie a trojiční víry. Jeho teologická reflexe vycházela z modernismu a církve československou husitskou nazývá ve svých dílech plodem „radikálního modernismu“. Prof. Kučera se pohyboval odborně velmi často na hranicích filozofie a teologie. Modernismus Boha nezpochybňoval a zde nebyl problémem. Přišla postmoderna, která ovšem zpochybnila všechno: Boha, filozofii, pevné struktury existence. Zesnulý si toho bylo dobře vědom a postmodernu ve svém hledání pravdy reflektuje. Rozpad nepřijímá a pokouší se formulovat svoji teologii prostého života, jejímž východiskem jsou základní revelační struktury,

které se zrcadlí v lidských vztazích. Snaží se o nové syntetické myšlení, o nový univerzalizmus. Uprostřed všeho stojí Bůh Stvořitel, který ve zjevení jasně mluví. To je smysl Kučerovy trojiční teologie. Žádný rozpad a žádné mnohovýznamové pojetí pravdy, ale nový univerzalizmus, který poctivě odpovídá na rozkladné tendence přítomnosti. V tom je hlavní význam a poselství Kučerova teologického myšlení. Pro nás velmi živý a inspirativní, cesta z beznaděje a z klopytání, ze smutku dnešní doby.

Ať je profesoru Kučerovi Hospodin nyní dobrým pastýřem a vodi jej na pastvách zelených, k vodám tichým. Všechna pravda pozemská je sice relativní, přesto však stojí za to jako cesta, je třeba hledat pravdu poslední, přibližovat se k ní. To je ostatně úkolem teologa. Oblíbeným Kučerovým teologem byl Paul Tillich. Napsal o něm mnohé. Mnohdy jsou to výpovědi velmi

hluboké. Kučerova výpověď o Tillichovi je vlastně výpovědi samotného teologa Zdeňka Kučery o posledních věcech: „...pramenem tohoto života nebyla povýšenost srdce, obráceného do sebe, nýbrž pokora žítí v Kristu. Tu bylo při díle tajemství víry – mysterium salutis, jež tvoří v posledku hermeneutický klíč k jeho dílu a působení. Tajemství víry, jež nás s ním spojuje v angažované víře ve světě. Tajemství víry, jež nás tu spojuje v jednu Kristovu církev. Mysterium salutis, které smiřuje protiklad mezi zde a nyní a budoucím královstvím Božím, mezi esencí a existencí a budoucím královstvím Božím, mezi esencí a existencí v novém bytí v kříži a vzkříšení Kristově“.

Věříme a vyznáváme, že nové bytí, které může zakoušet náš bratr a učitel, nahlédneme jednou také my. Tak jak vyznáváme se svým husitským vyznáním: Věříme v život Pravdy, Dobru a Krásy, jako jsme přesvědčeni o smrti zla a zlých! Amen! Kamila Veverková

Zprávy

Vršovické divadlo MANA se s vámi na dobu divadelních prázdnin loučí

V úterý 25. 6. jsme ukončili divadelní sezónu vyprodaným sálem. Děkujeme, že k nám chodíte čím dál častěji. Díky tomu můžeme o sezóně 2018/19 říci, že byla ze všech předchozích nejúspěšnější.

Nové umělecké vedení přivedlo 4 úspěšné premiéry - „Gin Game“, „Země česká, domov můj?“, „Letní den“, „Ta třetí“ a jednu obnovenou premiéru - „Zahrada Jane Austenové“. Dále jste k nám chodili na Jiřího Lábusa v inscenaci „Vršovice jsou zlatý, řekl tatínek“. Naplnili jste také večer s Ondřejem Věchým a Arnoštem Goldflamem - „Hrabal a muž u okna“. Otevřeli jsme novou divadelní kavárnu Café MANA, vytvořili jsme nový vizuální styl a založili Klub přátel VDM. To vše díky vám.

V příští sezóně nás čeká mnoho dalších inscenací, například „Putování Josefa N.“, které pro nás napsal a bude režirovat Arnošt Goldflam. Ani o prázdninách nebudeme zahálet, chystáme přehlednější web, snazší možnost nákupu vstupenek i nezbytnou údržbu divadelního sálu.

Dne 16. 9. zahájíme sezónu v 19,30 hodin představením „Země česká, domov můj?“, hrou inspirovanou osudy vršovického občana, varhaníka místního husitského sboru a učitele, Františka Nováka.

Už 10. 9. budete moci shlédnout hostující inscenaci „Lež“, tentokrát jako benefiční představení pro Světlušku, a 19. 9. uvedeme inscenaci „Ta třetí“. „Muž stojící mezi dvěma ženami, jejichž lásku by mohl získat, ohrožuje osud svůj i osudy ostatních svým kalkulováním, životní vypočítavostí a neschopností překonat svoje ego.“ - říká autorka scénáře a dramaturgyně inscenace Věra Mašková. Režii ztvárnil Radovan Lipus. Vstupenky na představení můžete objednat již teď na www.webticket.cz/program/mana. Těšíme se na vás opět po prázdninách! TF

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Uzdravení posedlého v Gerase

Ježíš zlé duchy z posedlého poslal do stáda vepřů. Najdete pět rozdílů mezi obrázky?

(Řešení z čísla 27: Vzkříšení..)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

Kalendář Blahoslav 2020

Nezapomeňte si objednat *Kalendář Blahoslav 2020*, a to buď písemně na adrese: *prodejna Blahoslav, Praha 6, Wuchterlova 5, 160 00* e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, telefonicky: 220 398 117 či přes SMS 724 142 467. red

Výstava Chudá Praha

Do 25. 8. 2019 můžete navštívit výstavu s názvem *Chudá Praha* v Muzeu hlavního města Prahy. Uvidíte hlavní město tak, jak ho ještě neznáte. Především je možné nahlédnout na témata spojená s chudobou v období 19. a první poloviny 20. století z různých perspektiv. Expozice obsahuje dobové fotografie, tisky i historický obrazový materiál, pomocí kterého ukazuje strategie přežívání nemajetných vrstev, popisuje instituce a mnohdy již neexistující místa, která byla s chudobou spojená. red

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA

Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 23. 7. 2019, 17.00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

středa 24. 7. 2019, 17.00

Josef Popelka – varhany

Miroslav Lopuchovský – flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. Ph. TELEMANN, M. MARAIS

středa 24. 7. 2019, 20.00

RADIO SYMPHONY COLLEGIUM

Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

čtvrtek 25. 7. 2019, 17.00

Bohumír Rabas – varhany

Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

pátek 26. 7. 2019, 17.00

Marie Šestáková – varhany

Zuzana Kopřivová – mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, C. FRANCK

pátek 26. 7. 2019, 20.00

PRAGUE STRING ORCHESTRA

Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vlna – hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 27. 7. 2019, 17.00

ADAMUS TRIO

Jan Adamus – hoboj, anglický roh
Markéta Vokáčová – housle
Martin Levický – piano, varhany
J. S. BACH, W. A. MOZART, B. SMETANA, A. DVOŘÁK

sobota 27. 7. 2019, 20.00

CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
A. VIVALDI, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. GERSHWIN

neděle 28. 7. 2019, 17.00

Zuzana Němečková – varhany

Věra Likérová – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

neděle 28. 7. 2019, 20.00

RADIO SYMPHONY COLLEGIUM

Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

Šťastný osud...

Dokončení ze str. 1
potřebují trochu odpočinku na dovolené, kdy se sami musí podrobit hospitalizaci nebo provést nějaké opravy v bytě. Takové případy pomáhá řešit nové zařízení. V Betanii si ho už prakticky vyzkoušeli – vyčlenili jeden jednolůžkový a dva dvoulůžkové pokoje v Domě důstojného stáří v Maloměřicích pro odlehčovací služby, ale kapacitně nestačili vyhovět poptávce. Dočasní „nájemníci“ (na dobu od jednoho týdne do 3 měsíců) se začali stěhovat do nového už od 1. července a vedení Betanie má radost, že teď může nabízet pro seniory různé typy vzájemně se doplňujících sociálních služeb. Villa Vladka poskytne příjemné profesionální útočiště 18 osobám. Ve světě veliké a stále rostoucí potřeby podobného servisu se to jeví jako kapka v moři. Ale přestože nemohu utížit

hlad ve světě, udělám dobře, když nakrmím hladového souseda! A takové relativně komorní prostředí s laskavým personálem je pro psychiku postižených lidí opravdový balzám. A ještě jedna věc je důležitá. Když se ohlédneme na léta snažení a marných pokusů, pochopíme, že i to bylo řízení Boží. Podle původních představ se měl farní dům jenom stavebně upravit a sloužit jako denní stacionář. Ale nějaké „vylepšení“ objektu přestalo připadat v úvahu, když se zjistilo, že stavební substancí tvoří směs kamene, pálených cihel a kotic. A kromě toho vlastně nebyla taková poptávka po původně navrhované denní ambulanci službě, kdy se klient navečer vrací do svého domova. Takže prodleva v realizaci vlastně prospěla konečnému výsledku. Dnes tedy s radostí gratulujeme vedení Betanie s přáním, aby se i nadále nechali vést „režii shůry“.

Pavla Váňová

Diecezní rada Cirkve československej husitskej v Slovenskej republike vypisuje výberové konanie na obsadenie pozície mladšieho

farára / farárky s rodinou bratislavskej náboženskej obce.

Požiadavky:

Úplné teologické vzdelanie - Husitská teologická fakulta.
Ochota sa presťahovať do centra Bratislavy na Jozefskú 8, kde bude mať pridelený byt.

Prosíme o zaslanie skráteného životopisu na adresu CČSH - DR, Konventná 11, Bratislava 811 03, Slovenská republika či e-mail: ccsh@stonline.sk

Každý záujemca bude pozvaný, aby vykonal kázanie pred bratislavskou NO, budú mu preplatené cestovné náklady.

Autor kresby: Tomáš Altman

